

Tweegesprek tussen Gert van de Weerd en Henk Schouten

De Profete Ezechiël

Aflevering 34: De Vorst van het Messiaanse Rijk

Teksten op: www.bijbelverklaring.com en
www.family7.nl/programmas/de-profete-ezechiel

Bijbelvertaling uit: Weerd, De Profete Ezechiël

Dé Vorst, Jezus Christus, de Messias

In Ezechiël 44, dat we in de volgende aflevering behandelen, wordt in vers 3 over 'de Vorst' gesproken. Over zijn identiteit bestaat groot verschil van mening tussen theologen. Toch is die identiteit de sleutel tot het verstaan van dit hoofdstuk én tot de functie van de toekomstige tempeldienst, dus graven we wat dieper. Eerst de mening van enige bekende theologen:

Spence & Exell zijn duidelijk: Christus en Christus alleen is de Vorst par excellence! Fairbairn echter wijst met de grootste nadruk af dat de vorst de Messias zou kunnen zijn, terwijl Presley - ook met de grootste nadruk - in de Vorst, de Heer Jezus Christus, de Koning der koningen ziet. Ook Fisch, die de joodse geleerde Kimchi citeert, ziet in de vorst de komende Messias. Het belangrijkste argument levert Ezechiël zelf en wel in hoofdstuk 34:23 en 24 (grondtekst):

En Ik zal een eenhoofdige herderschap 1) over hen vestigen. Dan zal Hij hen hoeden: David, mijn dienaar 2). Hij, ja Hij zal hen hoeden en Hij, ja, Hij zal voor hen gelijk een (goede) herder zijn. Dan zal Ik, Jahweh, hen tot een God zijn en mijn dienaar David de vorst in hun midden. Ik, Jahweh, heb het gesproken 3).

En in Ezechiël 37:24-25 (grondtekst):

En mijn dienaar David 2) zal koning over hen zijn en die zal een eenhoofdige herder 1) over hen wezen, voor ieder van hen. Dan zullen zij mijn wetten navolgen en zich nauwgezet aan mijn inzettingen houden. En zij zullen wonen in het land dat Ik aan mijn knecht gegeven heb, aan Jakob 4), waarin uw vaders gewoond hebben. Ja, zij zullen daarin wonen: Zij en hun kinderen en hun kindskinderen, voor altijd. En David, mijn knecht, zal voor altijd 5) hun vorst wezen.

1) De Messias zal in zijn persoon twee ambten verenigen: priesterschap en koningschap.

2) Het komt vaak in de bijbel voor dat een afstammeling van een belangrijk persoon in het kader 'vervulling van de profetie' aangeduid wordt met de naam van zijn voorvader. Zo wordt in Ezechiël 37:25 Israël aangeduid met de naam Jakob, de stamvader. Dat speelt ook hier. Er is dus geen twijfel over dat met mijn knecht David Jezus Christus, de Messias, bedoeld wordt. Dat is de Spruit der gerechtigheid waar Jeremia 33:15 over spreekt.

3) De verzen betreffen een belangrijke boodschap en worden afgesloten met een Goddelijke eed.

4) Zie punt 2.

5) Dat is het tijdperk van het Messiaanse Rijk.

Conclusie:

In zowel hoofdstuk 34, 37 als 44 van het boek Ezechiël spreekt de profeet over de vorst (grondtekst: nâsîy) en gebruikt daarbij Messiaanse terminologie. Het is uitgesloten dat de profeet verschillende vorsten zou bedoelen, zonder dat nader toe te lichten. Dus is de vorst de Messias! Jesaja 9:6 (NBG) zegt het nog wat duidelijker:

Groot zal de heerschappij zijn en eindeloos de vrede op de troon van David en over zijn koninkrijk, doordat Hij het sticht en grondvest met recht en gerechtigheid, van nu aan tot in eeuwigheid.

Dus,... we zijn eruit? Kennelijk niet want vanuit de kerkelijke dogmatiek klinken grote bezwaren!

De Vorst kan de Messias niet zijn, of ...?

Er bestaat een diepgaand verschil van mening tussen exegeten en Bijbelgeleerden over de identiteit van de vorst. De diverse meningen zijn zeer gevarieerd en tevens gebaseerd op verschillende dogmatische (dus kerkelijke) achtergronden. Het is daarom ondoenlijk om aan elke mening recht te doen door hem in deze bespreking op te nemen. We dienen ons tot de hoofdlijnen te beperken.

De Reformatorische Traditie

Het traditionele reformatorische standpunt* over dit gedeelte van Ezechiël is duidelijk en wordt helder verwoord door Dr. D. J. de Groot in 'Bijbel met Kanttekeningen':

Wij hebben in de tempel meer te zien dan alleen maar een voorlopige schets van het heiligdom, dat na de terugkeer uit de ballingschap zal worden gebouwd. De profetie wijst over deze periode heen naar een verder verwijderde toekomst, en de tempel, die Ezechiël getoond wordt, is symbool en belofte van het Koninkrijk Gods gelijk zich dat, onder de heerschappij van de Messias, eenmaal heerlijk zal openbaren.

De Groot ziet geen millenniumtempel die nog gebouwd moet worden, noch een herstel van Israël als volk van God. Hij projecteert de uiteindelijke vervulling van Ezechiël 40-48 op de kerk/Gemeente van Christus en het hemelse Jeruzalem dat lang daarna zal ontstaan. In zijn exegetische is de vorst een hoog geplaatste leider van het volk Israël die ergens na de Babylonische ballingschap leefde en waarover de Bijbel verder zwijgt. Hij verwoordt dat in de Bijbel met Kanttekeningen, op pagina 122.4:

Bij de vorst denken sommigen aan de hogepriester. Het is echter niet waarschijnlijk dat deze bedoeld wordt, omdat het niet aannemelijk is, dat deze zelfs de binnenste voorhof niet zou mogen betreden (46:2**). Anderen denken aan de door Ezechiël vroeger aangekondigde Messias (17:22; 21:27; 34:23; 37:24), maar deze opvatting wordt door dezelfde bezwaren gedrukt. Het beste is eenvoudig te denken aan iemand, die niet tot de priesters behoort, maar wel een leidende positie heeft onder het volk en daarom bij de offermaaltijden met een bijzondere plaats wordt onderscheiden.

Het rooms-katholieke standpunt* zit vrijwel op dezelfde lijn – men schenkt weinig aandacht aan de tekst. In evangelische kringen is dat anders. Onder hen die een toekomstig Messiaans Rijk verwachten, is de identiteit van de vorst een theologisch vraagstuk van de eerste orde en lopen de meningen scherp uiteen.

* In de praktijk geloven veel leden van reformatorische kerken, maar ook katholieken, in de Opname en verwachten een Messiaans Rijk. Deze groep neemt heden snel in omvang toe.

** Dit is wel een erg voorbarige conclusie. Zo staat het niet in de grondtekst!

De Probleemstelling

We richten ons nu op de bezwaren tegen de identificatie van de vorst als de Messias. Dat betreft drie controversiële stellingen die zich aandienen, indien we het boek Ezechiël als een woordvoorwoord gegeven boodschap van God zien, dus naar de letter serieus nemen.

1. In de tempel van het Messiaanse Rijk worden de offerdienst hervat.

Bezwaar: Een toekomstige tempel, waar dieroffers gebracht zullen worden en bloed vloeit om zonde te verzoenen, zou in die vorm het offer van Jezus Christus tenietdoen. Daarom zien sommigen dit standpunt zelfs als een vorm van godslastering.

2. De vorst offert in de tempel; om verzoening te doen (Ezechiël 45:17 en 46:3-15) en brengt zelfs een zondoffer voor zichzelf (Ezechiël 45:22).

Bezwaar: Hebr 4:15 (NBG-vertaling):

Want wij hebben geen hogepriester, die niet kan medevoelen met onze zwakheden, maar een, die in alle dingen op gelijke wijze (als wij) is verzocht geweest, doch zonder te zondigen.

Met de kruisdood van Jezus Christus, de Messias, is volledig verzoening gedaan. Daarmee is het onmogelijk geworden dat Jezus nog offers ter verzoening zou kunnen brengen, laat staan een zondoffer voor zichzelf.

3. De vorst krijgt, volgens Ezechiël 46:16 en 18, kinderen.

Bezwaar: Na zijn opstanding verkreeg Jezus Christus een verheerlijkt lichaam. Het is uitgesloten dat hij daarna nog kinderen zou kunnen krijgen.

Voorgaande argumenten plaatsen een deel van het kamp van de millennialisten (= aanhangers van de leer van het Duizendjarig Rijk) in een spagaat. Men onderschrijft de bovenstaande bezwaren, maar houdt wel vast aan het toekomstige Messiaanse Rijk, een nieuw te bouwen tempel en een toekomstige offerdienst. Daarmee ontkennen zij tevens dat de offers in dat Rijk ten doel hebben zonde te verzoenen. De bekende Amerikaanse theoloog Gaebelin zegt het zo:

Deze verzoeningsrituelen zijn ter herdenking van het volledige en voltooide werk van Christus door het offer van zichzelf. Ze zijn in geen enkel opzicht werkzaam.

Walvoord & Zuck (toonaangevende Schriftuitleggers) geven wel een heel vreemde draai aan de profetie, want zij zien in de persoon van de vorst de echte koning David:

Niets in Ezechiël 34:23 eist dat Ezechiël niet verwijst naar de werkelijke koning David die zal worden opgewekt om als Israëls rechtvaardige vorst te dienen.

Ook Walvoord & Zuck zien in de offers een herdenken van het verzoenende werk van Jezus Christus.

En Ironside (gelieft Bijbelleraar uit begin vorige eeuw) zegt:

Het eenmalige offer van onze Heer Jezus Christus heeft alle offerdiensten volledig nietig verklaard.

De Bijbel zelf geeft de oplossing

Elk van de drie genoemde bezwaren en de argumentatie daarbij is vanuit de Heilige Schrift te weerleggen. We behandelen ze puntsgewijs.

A. In de tempel van het Messiaanse Rijk worden de offerdienst hervat

In dit soort controversiële zaken dienen we de primair de Bijbel te laten spreken. Het boek Hebreëen is daarbij een belangrijke gids, hoofdstuk 10:3 en 4 (NBG-vertaling):

Door de offeranden werden ieder jaar de zonden in gedachtenis gebracht; want het is onmogelijk, dat het bloed van stieren of bokken zonden zou wegnemen.

Ogenschijnlijk staat hier dat de offers in het Oude Testament geen werkelijk nut hadden in het schoon- wassen van de zonde. Ze verwezen slechts naar het volkomen offer van Jezus Christus. In Hebreëen 10:10 wordt echter een belangrijke nuance toegevoegd:

Krachtens dien wil zijn wij eens voor altijd geheiligd door het offer van het lichaam van Jezus Christus.

Deze uitspraak verschaft duidelijkheid. Als wij eens voor altijd geheiligd zijn, hebben offers geen nut meer. Er staat echter een beperking: wij! Dat zijn Joden (Hebreëen) die tot het lichaam van Christus behoren, de Gemeente dus (Hebreëen 3:14: Want wij hebben deel gekregen aan Christus) die later grotendeels uit bekeerde heidenen zal bestaan. Juist omdat zij deel zijn van het lichaam van Christus, delen zij in Zijn heiligheid en hebben zo deel aan al zijn schatten en gaven. Daarom zegt de apostel in 1 Johannes 2:6 (NBG):

Een ieder, die in Hem blijft, zondigt niet; een ieder, die zondigt, heeft Hem niet gezien en heeft Hem niet gekend.

De tekst spreekt dus over een soort gespleten persoonlijkheid! Een gelovige christen kan nog steeds zondigen (dat zien we alle dagen om ons heen). Echter, indien hij één is met Hem - met het lichaam van Christus - kan hij niet meer zondigen. Dat is dezelfde tweedeling, lichaam en geest, waar Paulus over spreekt (Romeinen 7:24): Wie zal mij verlossen van het lichaam dezes doods? Daarom legt een gelovige zijn lichaam af, als hij in Christus sterft. Het is alsof hij verlost wordt van een last, namelijk het lichaam waar de zonde in woont (Romeinen 7:20).

Als dan een lidmaat van de Gemeente die in Christus is niet kan zondigen, dan kan over hem ook geen tweede maal verzoening worden gedaan. Je kunt het lichaam van Christus niet nog eens kruisigen. Voor de Gemeente van Christus zijn zond- en schuldoffers daarom van geen nut! Voor hen is de Levitische offerdienst vervangen door het avondmaal. Een liefdemaal onder broeders en zusters waarbij men de dood van Christus gedenkt (1 Korinthe 11:24-26).

Echter Hebreëen 10:10 geldt niet voor hen die onder de wet leven, Israëlieten. Daarom lezen we nergens van protesten tegen de offerdienst in de tempel, na de dood en opstanding van onze Heer. Integendeel, de nieuwe christenen waren dagelijks in de tempel (Handelingen 2:46). Ook de apostelen bezochten trouw de tempel (Handelingen 3:1, 5:42 en 21:26). Het is uitgesloten dat zij dat gedaan zouden hebben indien zij de offers afgekeurd hadden.

Met voorgaande argumenten is een stevige basis neergezet voor de stelling, dat er nog steeds legaal geofferd kan worden, mits er een tempel is waar dat kan plaatsvinden en mits het gedaan wordt door Joden, Israëlieten en/of proselieten.

De opname van de Gemeente is een voorwaarde tot!

In het Messiaanse Rijk is er geen Gemeente van Christus meer*. Sterker nog: die moet wel opgenomen worden, want anders kunnen de profetieën over het komende Messiaanse Rijk nooit tot vervulling komen. Daarom wordt de Gemeente opgenomen, vóórdat God dit Rijk zal vestigen.

De gelovigen van het Messiaanse Rijk zullen dan ook geen lidmaat van het lichaam van Christus zijn. Zij zullen uit afstammelingen van de twaalf stammen van Israël bestaan, onder een nieuw verbond (Jeremia 31:31). Gelovigen onder de heidenen dienen zich daar, als proseliet, bij aan te sluiten. Er is dus geen objectief bezwaar dat de tempeldienst in Jeruzalem hervat zal worden en aldus is punt 1 van De Probleemstelling weerlegd.

* De theologie van de Opname van de Gemeente steunt dus niet alleen op Mattheüs 24:40 en 41 en 1 Thessalonicenzen 4:17. Het is veel breder te onderbouwen en dit is één van die argumenten.

B. De vorst offert in de tempel; om verzoening te doen

Uit Ezechiël 45:22 (en de verzen 23-25) concluderen nogal wat exegeten dat de vorst een schuldoffer voor zichzelf brengt. Dus, zo stel men dan, kan deze persoon de Messias (Jezus Christus) niet zijn, want Hij was immers zonder zonde? De grondtekst spreekt echter niet over offeren, maar over het beschikbaar stellen van offergaven. Dat is iets heel anders. Dus kunnen we gewoon in de vorst de Messias zien, conform Ezechiël 34:23 en 37:24-25.

Uit geen enkele tekst blijkt dat de vorst zelf offert. In tegendeel, in Ezechiël 44:29 en 30 wordt met grote nadruk gezegd dat alleen de priesters (Zij, alleen zij) de offers zullen brengen (voor hen zal het zijn). En in vers 30 wordt dat nog eens bevestigd. Dat kan niet misverstaan worden.

Dat de vorst niet offert is overigens volstreekte logica, want Jezus Christus heeft nooit gezondigd. Een offer ter verzoening van de zonde zou die status aantasten. Wat doet Hij dan wel? Als koning van Israël is Hij tevens hoofd van de organisatie die de offerdienst ten uitvoering brengt. Daarmee is het (terechte) bezwaar van punt 2 vervallen.

C. De vorst krijgt kinderen volgens Ezechiël 46:16 en 18.

Nergens in de Bijbel vinden we enige aanwijzing dat Jezus Christus, de Messias, kinderen zou kunnen krijgen. De theoloog Feinberg (en met hem velen) trekt dan ook als conclusie: Dat maakt het onmogelijk voor hem om de Messias te zijn. Anderen omzeilen het probleem en betrekken deze perikoop op het verleden, toen de koningen van Juda en/of Israël land afnamen van hun onderdanen (1 Koningen 21). Dat is een creatieve, maar tevens erg ongelooftwaardige exegese.

De Heilige Schrift zelf is heel duidelijk. Uit Ezechiël 34:23, 24 en in 37:24, 25 blijkt onomstotelijk dat de vorst de Messias-koning is, Jezus Christus. Ook de privileges die hem worden toegekend - zie Ezechiël 44:3 en dit hoofdstuk - wijzen op de Messias. We dienen dus dieper te graven.

Het woord *bên* is afgeleid van *bânâh*, dat is bouwen. De basisbetekenis is dan ook zoets als bouwer van een familie, een dynastie of een relatie. Het wordt meestal vertaald met zoon, kind of afstammeling. Het kan echter ook eerste of eenjarige (het jaar van nakomelingschap, gewoonlijk een dier) betekenen (Exodus 12:5 en Numeri 7:24); oud, in de betekenis leeftijd (dat is de leeftijd als tijdsperiode van nakomelingschap, Genesis 5:32); jong (bijvoorbeeld jonge vogels, in de betekenis kroost van; Leviticus 1:14) en mensen (2 Samuël 3:34).

Daarnaast bestaan er een aantal betekenissen van het woord *bên* die voor onze exegese van belang zijn. In Job 41:28 staat: Geen pijl (grondtekst: zoon van een boog) jaagt hem op de vlucht. 2 Koningen 8:9 spreekt van: Uw zoon, Benhadad, de koning van Aram, heeft mij tot u gezonden. Dus wordt koning Benhadad als dienaar van de profeet Elisa gepresenteerd (er is verder geen relatie). Hosea 11:1 zegt: Uit Egypte heb ik mijn zoon (= het volk Israël) geroepen. In Psalm 82:6 worden de oudsten van Israël: de zonen des Allerhoogsten genoemd. In al die gevallen is dus sprake van ondergeschikten of dienaren.

Genesis 6:2 spreekt van zonen van God (leden van een hemelse orde). In 1 Koningen 20:35 (grondtekst) staat: een zoon uit de profeten. In die gevallen betekent het lid van een groep.

De conclusie is dat *bên* ook iemand of iets kan bedoelen die ergens nauw mee verbonden is. Dat is dan ook de betekenis in Ezechiël 46:16 en 18. Met de zonen van de Vorst worden de priesters bedoeld, die tot de allerheiligste taken worden geroepen, de zonen van Zadok dus*. Dat zijn de zonen waar onze tekst over spreekt.

Met voorgaande uitleg herstellen we ook de logica in de tekst. Want die zonen (priesters die van de hogepriester Zadok afstammen) staan in een duidelijke relatie tot zijn dienaren (Ezechiël 46:17), waarmee onmiskenbaar de Levieten bedoeld worden die de mindere taken binnen het tempelcomplex op zich zullen nemen (Ezechiël 44:10-14, Exegese). Met deze exegese is ook het bezwaar tegen punt 3 van De Probleemstelling weerlegd.

Tenslotte

De vorst is dus de Messias, Jezus Christus en we kunnen het boek Ezechiël op al de aangehaalde passages gewoon naar de letter verstaan. Voor reformatorische christenen vervalt zo tevens een belangrijk dogmatisch bezwaar tegen het Messiaanse Rijk. Het evangelie wordt er alleen maar rijker van.